

Onderwerp Brand- en vluchtveiligheid Groninger Forum

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

In uw antwoord
graag datum en
kenmerk vermelden

E -mailadres
peter.kommerij@griffie.groningen.nl

Telefoon 050 -367 77 27 Bijlage(n) Ons kenmerk GR13.3976931

Datum 18 oktober 2013

Geachte leden van de raad,

Aanleiding

Begin dit jaar ontving de rekenkamercommissie een verzoek van mevr. Kiki om onderzoek te doen naar de vluchtveiligheid in geval van brand in het nieuw te bouwen Groninger Forum. Op basis van de inhoud van het verzoek besloot de rekenkamercommissie om enkele verklarende vragen aan de brandweer te stellen en vooralsnog geen onderzoek te doen. Mochten de antwoorden aanleiding daartoe geven, dan zou de rekenkamercommissie alsnog kunnen besluiten om onderzoek uit te voeren naar de brandveiligheid. In de nieuwsbrief van de rekenkamercommissie van september jl. hebben we u geïnformeerd dat we (o.a.) hiermee bezig waren.

Nadat er over en weer stukken zijn gestuurd en de rekenkamercommissie een goed beeld had van de te stellen vragen, heeft er op 24 september een gesprek tussen een medewerker van de afdeling preventie van de brandweer en de rekenkamercommissie plaatsgevonden. Enkele weken daarvoor zijn er een aantal vragen schriftelijk aangeleverd. Enkele dagen voor het gesprek heeft de medewerker van de brandweer de antwoorden op de vragen op papier aangeleverd, ter voorbereiding op het gesprek.

In deze brief informeren wij u over onze bevindingen en over onze conclusie dat we geen aanleiding zien om de brandveiligheid in het nieuw te bouwen Forum verder te onderzoeken.

Inhoud van het verzoek

De kern van de kritiek van mevr. Kiki is dat de rapporten die zijn opgesteld door een in brandpreventie gespecialiseerd bureau DGMR allerlei onjuistheden zou bevatten. Daarbij gaat het o.a. om de toepassing van het gebruikte model (NPR 6080) voor de berekening van de vluchttijden in geval van brand, de wijzigingen ten aanzien van de inrichting van het gebouw (breedte traptreden enz.), het al dan niet meerekenen van de aanwezige mensen op de begane grond, het al dan niet berekenen van de ontvluchtingstijd voor elke ruimte in het gebouw en de ontruimingstijd van de brandende ruimte zelf.

Bevindingen

Deze aspecten zijn in het gesprek met de medewerker preventie van de brandweer aan de orde geweest. Deze medewerker heeft aan de leden van de rekenkamercommissie uitgelegd dat bij een relatief complexe bouwvergunningaanvraag, zoals bij het Groninger Forum, de brandweer in een vroegtijdig stadium wordt betrokken om vanuit een signalerende rol mee te kijken of de brandveiligheid goed geregeld wordt. Ook wordt er om die reden een rapport brandveiligheid opgesteld (vaak door een extern bureau), zodat de bouwer weet met welke eisen hij rekening moet houden. Het is de inzet van de brandweer om een hogere brandveiligheid te realiseren dan wettelijk strikt noodzakelijk is. Verder wijst de medewerker erop dat het gebouw technisch gezien wel complex is, maar qua brandveiligheid niet erg ingewikkeld is. Het gebouw van IKEA aan de Sontweg bijvoorbeeld noemt hij voor het berekenen van de brandveiligheid veel complexer.

Voor de berekening van de vluchtveiligheid is gebruik gemaakt van een landelijk veel gebruikt model, de zogenaamde NPR 6080. Dit is een vrij ingewikkeld model, voor een goede toepassing hiervan is de nodige kennis en ervaring onontbeerlijk. Het model rekent niet meer en niet minder de vluchttijden uit van de trappenhuizen. Wanneer daar uitkomt dat er een probleem is, dan dient er met verstand van zaken gekeken te worden hoe dit probleem opgelost kan worden, al dan niet door toepassing van alternatieve mogelijkheden. Wanneer er ergens bijvoorbeeld geen brandwerende scheiding kan worden toegepast, dan kan er een alternatief gevonden worden dat minimaal gelijkwaardig is, bijv. het aanbrengen van een sprinklerinstallatie. De praktijk leert dat de discussie tussen bouwer en brandweer vaak gaat over die alternatieven, en of deze voldoende soelaas bieden.

In eerste instantie heeft de brandweer dus bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning (voorwaarde om te mogen bouwen) een signalerende rol waar het gaat om de brandpreventie en vluchtveiligheid van het gebouw. Pas in een later stadium, wanneer het gaat om het handhaven van het gebruik, voert de brandweer controles uit. Doordat de brandweer al in een vroegtijdig stadium is betrokken, zou dit normaal gesproken geen grote verrassingen hoeven op te leveren. Overigens is het zo dat in de fase waarin de brandweer adviseur is voor de dienst RO/EZ, zij niet alle onderdelen op detailniveau kunnen en mogen toetsen. Dat heeft er ook mee te maken dat details in de uitvoering voorafgaande en ook tijdens het bouwproces nog kunnen veranderen.

De ontruiming van elke ruimte in het gebouw apart wordt niet meegenomen in de berekeningen, dit is ook niet nodig, aldus de brandweer. Hiervoor zijn de rekenregels

uit het bouwbesluit bepalend. Aan de hand van loopafstanden in combinatie met de deurbreedtes wordt bepaald of de aanwezigen binnen de daarvoor gestelde tijd van één minuut de ruimte hebben kunnen verlaten. Vervolgens is wel van belang te kijken wat er gebeurt als iedereen gelijktijdig het gebouw moet verlaten. Dan is het belangrijk dat de trappenhuizen voldoende groot zijn om alle aanwezigen binnen de afgesproken tijd op een veilige plek te krijgen. Hierbij is gebruik gemaakt van het eerder genoemde model NPR 6080. Dat in dat model geen rekening gehouden wordt met de aanwezigen op de begane grond, is omdat zij geen gebruik hoeven te maken van de trappenhuizen in geval van brand. Uiteraard is er wel gekeken naar de regels van het bouwbesluit waaraan de begane grond moet voldoen, zodat de aanwezigen daar veilig buiten kunnen komen.

Conclusie

De rekenkamercommissie concludeert dat het berekenen van de vluchtveiligheid in geval van brand een complexe zaak is en dat dit echt werk is voor specialisten. Uit het gesprek met de medewerker preventie van de brandweer blijkt dat er op voorhand ruim aan de minimale vereisten wordt voldaan en dat het Groninger Forum veiliger wordt dan wanneer aan de minimale eisen zou zijn voldaan. Dat komt vooral omdat er in het hele gebouw een sprinkler installatie wordt aangebracht. Die zorgt ervoor dat in de meeste gevallen de brand al in een beginnend stadium wordt geblust. Verder zorgt deze installatie ervoor dat de kans dat een brand zich uitbreidt in het hele gebouw vrijwel is uitgesloten, terwijl daar bij de berekening voor het ontruimen van het gebouw wel rekening mee is gehouden. Verder zijn bij het berekenen van de vluchtroutes de roltrappen in het midden van het gebouw niet meegenomen. Wanneer er sprake is van brand, is het echter wel mogelijk om hiervan gebruik te maken. Naar het oordeel van de rekenkamercommissie heeft de medewerker van de brandweer daarmee meer dan voldoende aangetoond dat zoals het er nu naar uitziet, het Groninger Forum ook in geval van brand een veilig gebouw wordt dat meer dan voldoet aan de wettelijke eisen. De rekenkamercommissie ziet dan ook geen aanleiding om hier verder onderzoek naar te doen.

Met vriendelijke groet,
namens de rekenkamercommissie,

Werner Zuurbier, voorzitter.